

- **Vineri, 11 ianuarie 2019**, a apărut o **recenzie** a cărții „Un Veac Frământat. Germanii din România după 1918” (coord. Ottmar Trașcă și [Remus Anghel](#)) în ziarul Hermannstädter Zeitung din Sibiu. Recenzia este semnată de către Beatrice Ungar. Cartea este considerată „un impuls” pentru cercetările istorice și sociologice despre comunitatea germană din România, existând încă multe aspecte importante care nu sunt clarificate. În același timp, este esențială pentru demontarea unor clișee, parțial false, care există în societatea românească referitor la comunitatea germană.
- **Joi, 17 ianuarie 2019**, a avut loc primul **seminar ISPMN DICE-ROMA** din 2019, găzduit de Casa Tranzit. În cadrul întâlnirii a fost proiectat **filmul documentar POCALUL. Despre fii și fiice**, realizat de Cătălina Tesăr (cercetător, Muzeul Național al Țăranului Român, București). Proiecția a fost urmată de discuții în prezența Cătălinei Tesăr, moderator Köncezi Csilla (Casa Tranzit/UBB). Filmul tratează fenomenul tocmeii între familii de romi corturari, și cum această tocmeală gravitează în jurul unui obiect de preț, pocalele, care vin de la strămoși, se moștenesc din tată în fiu, asigurând continuitatea în timp a familiei. La tocmeală, pocalul mirelui este lăsat zălog familiei miresei, până când cuplul are un băiat. Acesta poate să influențeze practicile familiilor legate de copii. Dacă vor avea fete, trebuie să dea zestre mari în bani, pentru a le mărita. Cuplurile tinere care au deja o fată recurg la întrerupere de sarcină în cazul în care la următoarea sarcină fătul este tot o fată. Corturarii își doresc băieți care să moștenească pocalul familiei, obiect de preț care vine din moși/strămoși și conferă prestigiul familiei. Peli și Nina sunt un cuplu tânăr, de douăzeci și ceva de ani, cu o fată de 5 ani, și încearcă să aibă un băiat, conform tradiției locale. Vor reuși să facă un băiat sau vor recurge la întrerupere de sarcină. Un film de Cătălina Tesăr, 75 de minute. Work-in progress: fără colorizare, fără procesare sunet, fără credite.
- **Luni, 21 ianuarie 2019**, în cadrul **emisiunii Transilvania policromă** difuzată la TVR 3, a fost prezentat un material video realizat de Andrea Ghiță, dedicat lansării volumului „Trecutul prezent. Evreii din România: istorie, memorie, reprezentare” (Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2018), editat de [Anca Filipovici](#) și [Attila Gidó](#) (cercetători ISPMN). Reportajul surprinde secvențe de la lansarea cărții care a avut loc la Muzeul de Artă din Cluj-Napoca, în data de 6 decembrie 2018, și prezintă autorii și principalele tematici abordate în lucrare. Sunt redată, de asemenea, intervențiile editorilor, precum și ale cercetătorilor Lucian Nastasă-Kovács, prefațator al volumului, și Ladislau Gyémánt, autor în volum.

Materialul video poate fi accesat [aici](#).

- **Miercuri, 23 ianuarie 2019**, a apărut numărul 2 din 2018 al **revistei Studia UBB Sociologia** care conține un bloc tematic intitulat **Munca de teren în România Socialistă: Grupul de cercetare de la Universitatea Massachusetts** [Fieldwork in Socialist Romania: theUMass Romanian Research Group]. Secțiunea a fost editată de Marian Viorel Anăstăsoaie, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) și Iuliu Rațiu. Secțiunea conține articole scrise de: Steven Sampson, David Kideckel, Sam Beck și Steven Randall, antropologi americani care au făcut cercetări în România începând cu anii 1970, precum și articole de Marian Viorel Anăstăsoaieși [László Fosztó](#) referitoare la perioada anilor 1980. Articolul semnat de [László Fosztó](#), intitulat: Exista o „problemă țigănească” în România socialistă? De la suprimarea 'naționalismului' la recunoașterea unei minorități naționale, discută problema ne-recunoașterii legale a minorității rome în perioada socialismului târziu și despre urmărirea informativă de către Securitate a unor lideri romi care erau etichetați drept 'naționaliști'. Numărul este accesibil pe site-ul [revistei](#).

Revista va fi disponibilă și pe site-ul De Gruyter Open, de unde puteți descărca [articolele individual](#).

- **Miercuri, 30 ianuarie 2019**, a avut loc la București **atelierul de lucru RELOCAL - Inegalități spațiale și locative, dezvoltare teritorială și efectele acestora asupra comunităților rome din România**. Atelierul a fost organizat de Agenția Națională pentru Romi și Fundația Desire, organizație parteneră în cercetarea RELOCAL (Resituating the Local in Cohesion and Territorial Development), derulată printr-un proiect Horizon 2020 în perioada octombrie 2016 - septembrie 2020. Cadrul a oferit oportunitatea ca reprezentanți și experți ai instituțiilor și organizațiilor de la diferite nivele (național, regional, județean și local) ce sunt implicați în procesul dezvoltării teritoriale, precum și cercetători din domeniu, să dezbată această problemă abordând tematici precum: planurile de dezvoltare și corespondența lor cu realitățile inegalităților spațiale și locative în România de azi; proiectele locale ce pot contribui la creșterea coeziunii sociale și teritoriale; gradul în care strategiile de dezvoltare locală și regională răspund la nevoile comunităților rome afectate de disparități teritoriale. În calitate de membru al echipei de cercetare DESIRE - RELOCAL, [Iulia Hossu](#) (cercetător ISPMN) a participat la atelierul de lucru. Mai multe detalii despre eveniment și prezentări puteți vedea pe site-ul [Desire-Relocal](#).
- **În luna ianuarie 2019** a apărut **volumul [Jakab Albert Zsolt](#)** - Vajda András (ed.): [**Ruralități schimbătoare. Formele ruralității în Ardeal**] *Változó ruralitások. A vidékiség mai formái*. (Krizsa Könyvek, 45.) Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 2019.

Volumul de față reunește materialele unei conferințe organizate în anul 2018, ce a avut ca tematică problematica ruralității în Ardeal. Conferința și-a propus prezentarea cercetărilor actuale referitoare la ruralul și ruralitatea transilvăneană, respectiv o sinteză a rezultatelor și experiențelor dobândite până acum. Comunicările au abordat tematici precum schimbările survenite în utilizarea pământului, în sistemele de relații sociale și economice, în mobilitatea populației, apoi noile strategii de contactare, respectiv noile forme - adesea virtuale - ale comunităților. Am dorit să înțelegem cum au trăit și au interpretat schimbările din trecutul apropiat comunitățile din diferitele regiuni cu un parcurs evolutiv diferit, și ce fel de situații - similarități și divergențe - au adus cu sine aceste schimbări în domeniul culturii cotidiene, al relațiilor sociale și al strategiilor economice. Astfel, prezentările din cadrul conferinței s-au concentrat asupra a trei dimensiuni ale ruralităților schimbătoare: 1. dimensiunea culturală: identitate, păstrarea tradiției-lipsa tradiției, patrimonizare, globalizare; 2. dimensiunea socială: sisteme de relații modificate, mobilități ale populației, noi strategii de contact, respectiv noi forme - adesea virtuale - ale comunităților; 3. dimensiunea economică: transformarea economiei rurale, dezvoltări pe bază de proiecte, modernizare, migrație economică, alte strategii individuale sau comunitare. În cadrul volumului, [Peti Lehel](#) (cercetător ISPMN) a publicat **articolul** cu titlul *A falusi gazdálkodás változásai egy erdélyi településen* [Schimbări în agricultura rurală într-o localitate din Transilvania] în care a analizat schimbările survenite în economia rurală a unei localități din Câmpia Transilvaniei, totodată prezentând un model de stratificare a comunității pe baza strategiilor economice.

Puteți vedea mai multe detalii despre volum [aici](#).

- **Luni, 18 februarie 2019**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a fost invitatul studioului Radio Cluj în cadrul **emisiunii Tetóterasz** [Terasă pe acoperiș], redactor István Rostás-Péter. Tema emisiunii a fost libertatea cercetării științifice și necesitatea autonomiei sferei academice în relația sa cu sfera politică. Tema discuției a fost prilejuită de planurile de reorganizare a Academiei Ungare de Științe și a instituțiilor de cercetare în cadrul acestei academii. Mulți dintre cercetătorii maghiari și români din cadrul universităților și instituțiilor academice din Transilvania s-au alăturat unei mișcări de solidaritate cu colegii din Ungaria, prin care solicită Ministerului Cercetării din Ungaria respectarea libertății academice și continuarea finanțării cercetării de bază prin sistemul existent.

Mai multe detalii [aici](#).

- În perioada 20-21 februarie 2019, a avut loc la Timișoara **întâlnirea partenerilor** din proiectul **REDISCOVER** (*Rediscover, expose and exploit the concealed Jewish heritage of the Danube Region*), finanțat prin Danube Transnational Programme. Întâlnirea a fost organizată sub forma unui workshop, în care membrii parteneri împreună cu persoane din grupul actorilor interesați au întreprins vizite la principalele obiective legate de viața comunităților evreiești din Timișoara: cimitirul evreiesc, sinagogi, sediul comunității, clădiri create de arhitecți evrei. Vizitele au fost urmate apoi de discuții, la sediul Primăriei Municipiului Timișoara (partener principal al proiectului), privind modul în care moștenirea tangibilă și intangibilă evreiască poate fi transpusă în obiective turistice cu potențial înalt de vizitare. [Anca Filipovici](#) (cercetător ISPMN) a participat la această întâlnire, ca reprezentant al ISPMN, partener strategic asociat în proiect.

Mai multe detalii despre proiect pot fi accesate [aici](#).

- În perioada 20-21 februarie 2019, Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău a organizat o serie de evenimente de sensibilizare și conștientizare cu ocazia **comemorării Zilei Dezrobirii romilor din România** în Zalău și Șimleul Silvaniei. În data de 20 februarie 2019, s-a proiectat filmul AFERIM! de Radu Jude la Galeria de Artă „Ioan Sima” din Zalău. Proiecția a fost urmată de o discuție cu Linda Greta Zsiga, activistă romă pentru drepturile omului, [Fosztó László](#) și [Toma Stefánia](#) (cercetători ISPMN) în prezența unui public numeros. În data de 21 februarie 2019, proiecția filmului a fost găzduită de Centrul Național de Informare și Promovare Turistică din Șimleul Silvaniei, unde cercetătorii ISPMN au avut ocazia să discute despre temele abordate în film cu elevii și tinerii participanți la eveniment.

- **Joi, 21 februarie 2019**, a avut loc la Sfântu Gheorghe o **întâlnire** organizată de către ISPMN și Primăria Municipiului Sf. Gheorghe, în cadrul **proiectului YOUMIG** (Îmbunătățirea capacităților instituționale și facilitarea cooperării pentru gestionarea impactului migrației transnaționale a tinerilor). [Tamás Kiss](#) (cercetător ISPMN, coordonator proiect YOUMIG) și [István Gergő Székely](#) (cercetător ISPMN, expert tematic în cadrul proiectului) au participat la eveniment din partea ISPMN. Întâlnirea a avut două componente distincte, și anume Forumul migrației privind strategia locală, organizat de către Primăria Sf. Gheorghe (partener local), la care au participat membrii din cele două instituții partenere, precum și un training adresat funcționarilor interesați din cadrul primăriei, susținut de cercetătorii ISPMN, privind utilizarea indicatorilor în versiunea îmbunătățită, din cadrul pachetului de lucru nr. 4.

Mai multe date despre proiectul YOUMIG pot fi consultate [aici](#).

- **Joi, 21 februarie 2019**, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a participat din partea ISPMN la un **seminar de informare** care a reunit entități publice și private interesate de oportunitățile de finanțare disponibile în cadrul programului RO-CULTURA, care are ca obiectiv general consolidarea dezvoltării economice și sociale prin cooperare culturală, antreprenariat cultural și managementul patrimoniului cultural. Au fost prezentate apelurile de finanțare: 1. Restaurarea și revitalizarea monumentelor istorice; 2. Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate; 3. Revitalizarea patrimoniului cultural al minorității romă; 4.5.6. Consolidarea antreprenariatului cultural și Dezvoltarea audienței și a publicului; 7. Sprijinirea inițiativelor culturale despre minoritatea romă. Au fost prezentate calendarul apelurilor și o serie de detalii tehnice, discutate pe studii de caz concrete, propuse de participanți în cadrul sesiunii de întrebări.

- **Duminică, 24 februarie 2019**, a fost publicată **versiunea on-line a volumului The Palgrave Handbook of Ethnicity** la Editura Palgrave Macmillan. Cercetătorii ISPMN [Anghel Remus](#), [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#) au elaborat capitolul intitulat **Romanian Identity and Immigration in Europe**, care propune o tipologizare a fenomenului migrației. Studiile de caz descriu migrația etnicilor germani, maghiari, romi și români, discutând modul în care identitatea și etnicitatea pot fi categorii utile de analiză în înțelegerea și descrierea fenomenului migrației. Volumul în sine oferă o analiză cuprinzătoare a etnicității prin diferite lentile multidisciplinare. Explorează o multitudine de aspecte legate de etnicitate și modul în care aceasta se leagă de probleme sociale, politice și economice contemporane.

Mai multe detalii despre volum vedeți [aici](#).

- **Miercuri, 27 februarie 2019**, a avut loc la Casa de Cultură „Friedrich Schiller” din București **lansarea volumului *Un Veac Frământat. Germanii din România după 1918***. La lansarea de carte au luat cuvântul Ottmar Trașcă și [Remus Gabriel Anghel](#) (cercetător ISPMN), coordonatori volumului, Cosmin Budeancă (cercetător la IICCMER) și dr. Daniel Zikeli (episcop vicar al Bisericii Evanghelice). Au mai luat cuvântul dl. Ovidiu Ganț, deputat al minorității germane în Parlamentul României și doamna Aurora Fabritius din partea Casei de Cultură „Friedrich Schiller”. Dezbaterile care au urmat s-au desfășurat sub formă de întrebări și răspunsuri au tratat și clarificat diferite capitole analizate în carte. Lansarea s-a bucurat de prezența unui public numeros de circa 100 de persoane.
- A apărut în ziarul *Karpaten Rundschau* din Brașov **recenzia volumului *Un Veac Frământat. Germanii din România după 1918*** (coord. Ottmar Trașcă și [Remus Anghel](#)), Editura ISPMN, 2018. Recenzia e semnată de Dieter Drotleff și menționează importanța acestei sinteze în contextul românesc, precum și faptul că volumul acoperă cele mai importante perioade istorice și procese sociale prin care a trecut comunitatea germană din România.
- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.